

W trosce o krakowskie zabytki. Miasto i SKOZK kontynuują współpracę

2022-12-23

Miasto Kraków i Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa kontynuują współpracę w obszarze ochrony zabytków i opieki nad dziedzictwem materialnym. 19 grudnia porozumienie w tej sprawie podpisali prezydent Krakowa Jacek Majchrowski i przewodniczący Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa Borysław Czarakczew.

Sygnatariusze porozumienia zadeklarowali kontynuację współpracy polegającą w szczególności na: wymianie informacji i doświadczeń w zakresie związanym z ochroną i opieką nad dziedzictwem materialnym a także problematyką negatywnego wpływu zmian klimatu na zabytki oraz adaptowania zabytków do tych zmian, wzajemnym konsultowaniu strategii działań w obszarze odnowy zabytków, podejmowaniu inicjatyw zwiększających społeczną świadomość szczególnej wartości zespołów zabytkowych Krakowa jako elementu narodowego i światowego dziedzictwa kulturalnego.

Miasto i SKOZK planują także wspólne działania edukacyjne, szkoleniowe i promocyjne służące zachowaniu dziedzictwa Krakowa, popularyzacji jego wartości i znaczenia dla społeczeństwa.

- Kraków, miasto królewskie i dawna stolica Polski jest miejscem o długiej i bogatej historii oraz symbolem polskiej tożsamości. Stolica Małopolski należy do najlepiej utrzymanych środkowoeuropejskich miast charakteryzujących się historyczną zabudową. Liczbę obiektów zabytkowych w Krakowie szacuje się na blisko 7,5 tys. Troska o zachowanie cennych zasobów kultury od lat ma dla miasta priorytetowe znaczenie. Stąd decyzja o kontynuowaniu współpracy ze Społecznym Komitetem Ochrony Zabytków Krakowa w zakresie opieki nad wartościowymi elementami substancji zabytkowej - mówi Robert Piaskowski, pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. kultury.

Wiele prac przy obiektach zabytkowych prowadzonych jest przy udziale finansowanym zarówno Społecznego Komitetu Ochrony Zabytków, jak i miasta. Dzięki tej współpracy dawny blask odzyskała znaczna liczba krakowskich kamienic i kościołów, w tym takie perły architektury jak klasztor paulinów na Skałce, Bazylika św. Franciszka z Asyżu, klasztor bernardynów, opactwo benedyktynów w Tyńcu czy Zakon Kanoników Regularnych Laterańskich przy ul. Bożego Ciała. Obie instytucje dofinansowywały także ponad sześćoletnie kompleksowe prace badawcze i konserwatorskie przy ołtarzu Wita Stwosza.

Kraków jako jedno z pierwszych miast w Polsce podjął się dofinansowywania prac konserwatorskich, restauratorskich i prac budowlanych koniecznych dla zachowania zabytków. W latach 2006-2022 miasto przeznaczyło ponad 49,5 mln złotych na dotacje obejmujące prace konserwatorskie i restauratorskie, a także prace budowlane realizowane w krakowskich obiektach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków. Dzięki blisko 420 przyznanym dotacjom nie tylko ocalały od zniszczenia poszczególne budynki, niejednokrotnie o ogromnej wartości historycznej i kulturowej, ale też wypiękniął cały Kraków.

Głównym celem dotacji przyznawanych przez miasto jest wspieranie i uzupełnianie działań właścicieli budynków zapewniających właściwą opiekę nad wartościowymi obiektami zabytkowymi w Krakowie. Dodatkowo dzięki Narodowemu Funduszowi Rewaloryzacji Zabytków Krakowa corocznie przekazywane są też dodatkowe fundusze z budżetu państwa, którymi

dysponuje Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa. Wypracowane zasady współpracy Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, Gminy Miejskiej Kraków i właścicieli zabytków dają możliwość wspólnego finansowania realizowanych prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych.

Dotychczas zrealizowane prace objęły remonty elewacji kamienic i kościołów, remonty dachów, konserwację i odtworzenie stolarki okiennej, remonty konserwatorskie drewnianych klatek schodowych, remonty zabezpieczających konstrukcję obiektów, remonty konserwatorskie murów ogrodzeniowych oraz gotyckich piwnic, a także konserwację obrazów, polichromii, ołtarzy.

Warto podkreślić, że przyszłym roku mija 45 lat obecności Krakowa i Wieliczki na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO, a także 45-lecie działalności Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa.

Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa (SKOZK) to działająca od 1978 roku organizacja społeczna – ustawowy dysponent środków **Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (NFRZK)**. Środki Funduszu przeznaczone są na wspieranie odnowy zabytków Krakowa w formie dofinansowań udzielanych dysponentom zabytków prowadzącym prace konserwatorskie i remontowe.

SKOZK posiada unikalną pozycję w systemie ochrony zabytków w Polsce: jest wyrazem synergii aktywności społecznej członków Komitetu z finansowym mecenatem państwa polskiego. Komitet działa pod patronatem urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Kancelaria Prezydenta RP od 1990 roku występuje do Sejmu o zawarcie w budżecie państwa dotacji dla Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, a następnie po uchwaleniu budżetu przekazuje ją do Krakowa. Zgodnie z przyjętym przez Sejm projektem budżetu dotacja ta **w 2023 wyniesie roku 37 mln zł.**

Każdego roku SKOZK wspiera prace konserwatorskie i remontowe w około 100 zabytkach na terenie Krakowa. Łączna wartość wieloletnich projektów remontowych i konserwatorskich na terenie Krakowa, które SKOZK wspiera obecnie finansowo, przekracza **184 mln zł.**

Od 2023 roku SKOZK będzie wspierał remonty obiektów figurujących w gminnej ewidencji zabytków Miasta Krakowa. Szereg inwestycji Gminy Miejskiej Kraków i podległych jej instytucji uznanych zostało za przedsięwzięcia o randze strategicznej dla SKOZK. W tym roku komitet postanowił o zaangażowaniu środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa w remont willi „**Kossakówka**” i jej adaptację na muzeum rodziny Kossaków (projekt realizowany przez Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAR, wartość inwestycji: 10,2 mln zł, suma dofinansowania z NFRZK: 6,5 mln zł, termin zakończenia części budowlanej projektu: 2025) oraz w kompleksowy remont fortu 31 „**św. Benedykt**” z adaptacją na centrum edukacji młodzieży w zakresie nauk ścisłych (projekt realizowany przez Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie, wartość inwestycji: 11,3 mln zł, dofinansowanie z NFRZK: 5,4 mln zł, termin zakończenia części budowlanej projektu: 2025).